

Tijd voor wat context!

Hiltje Muller & Evelien Dirks

Partners in Verstaan 2025

Inhoud

Meer zicht krijgen op dagelijkse routines als context voor taalinput bij slechthorende kinderen

Jouw alledaagse moment

- Upload een foto van een dagelijkse situatie

Belang taalinput: kwantiteit en kwaliteit

Taalinput = taal die kinderen ontvangen van hun verzorgers en anderen

Kinderen moeten specifieke woorden en grammaticale constructies horen om ze te verwerven

Kwantiteit speelt een rol, kwaliteit is nog belangrijker

Kenmerken kwaliteit: interactief, linguïstisch en conceptueel

Taalinput bij slechthorende kinderen

Hoeveelheid taalinput vaak vergelijkbaar,

Kwaliteit van de input voor slechthorende kinderen significant lager, gekenmerkt door minder complexe en gevarieerde taal en een meer directieve communicatiestijl

Daarom taalinput als speerpunt bij vroegbehandeling

Dagelijkse routines en aanbevelingen voor interventie

- Voorspelbare, terugkerende activiteiten in het gezinsleven
- Aanbevelingen vanuit behandelmethodes en richtlijnen:
- Hanen, FCEI, Part C, AG-Bell e.a.

Waarom zijn dagelijkse routines belangrijk?

- Routines zijn **bekende**, **herhaalde** en **betekenisvolle** onderdelen van het gezinsleven
- Routines bieden consistente mogelijkheden voor interactie en communicatie
- Routines zijn breed gerelateerd aan kindontwikkeling

Routines en taal

Als het gaat om taal: herhaling en structuur, betekenisvol

- a** Active infants elicit feedback from responsive caregivers, and interactions are embedded in a structured environment

- b** Embodied and embedded learning occurs across activities.

- C** Embodied and embedded learning is shaped by the materials and places of everyday home activities.

Werkwijze omtrent dagelijkse routines in interventie

Hoe zetten jullie dagelijkse routines in tijdens behandeling, begeleiding of bij leerdoelen?

Hoe krijgen jullie zicht op dagelijkse routines binnen een gezin?

Welke uitdagingen ervaren jullie?

Dagelijkse routines en taalontwikkeling

- Wat weten we over dagelijkse routines bij NH en SH?

Smolen et al (2021) mealtime; leidt vooral tot laag-niveau taaltechnieken en gesloten vragen. Niet voor alle families een taalleersituatie.

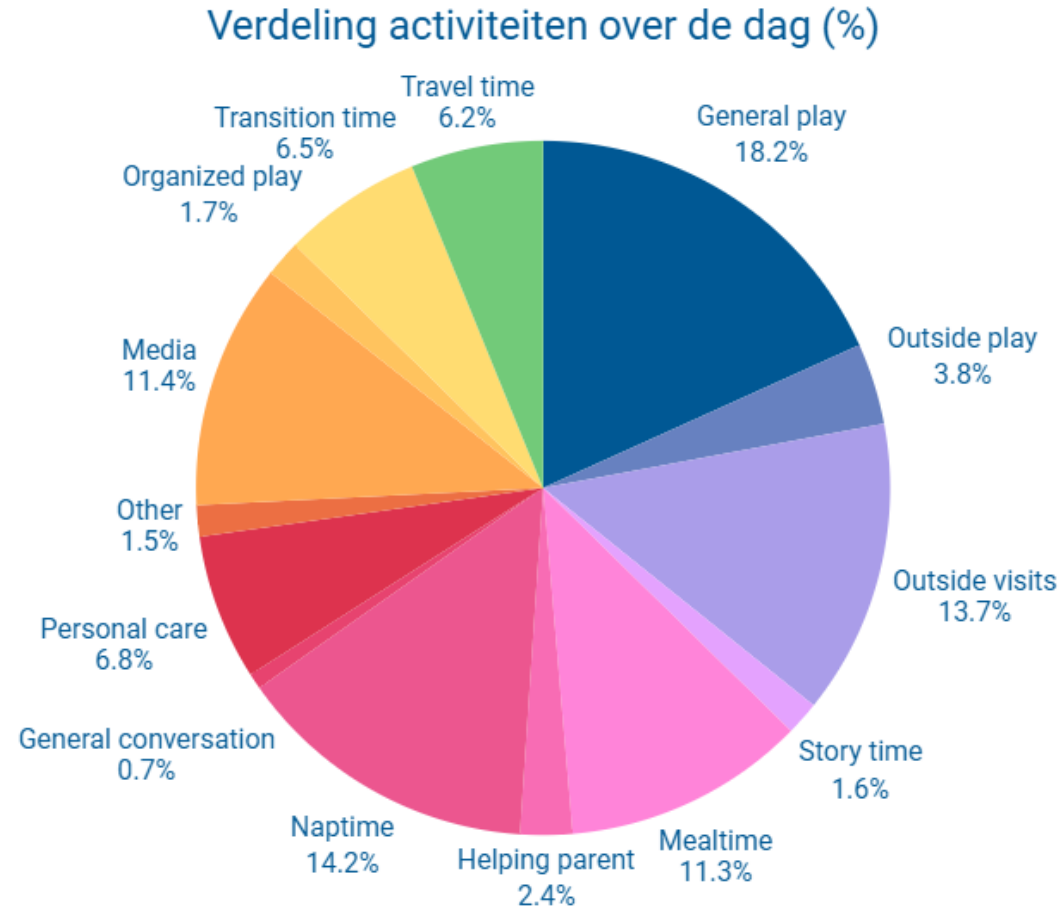
Muller et al (2024) activiteiten met hoge aantallen beurtwisselingen: spel, verzorging en voorlezen.

Studie: taalervaringen tijdens dagelijkse activiteiten

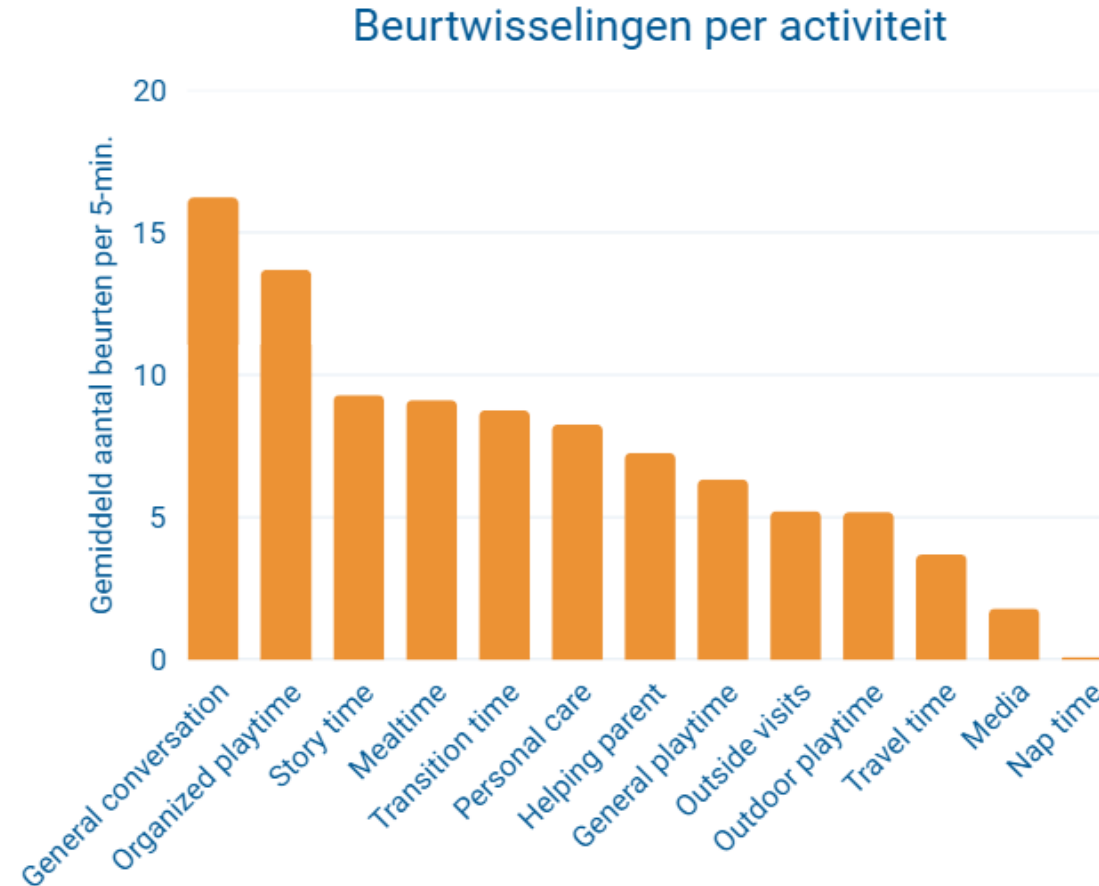
Kijken naar de context

- 15 slechthorende kinderen met hoortoestellen
- Opname van 1 hele dag; LENA
- Coderen fragmenten van 5 minuten
- Onderzoeken hoe de tijdsbesteding er per dag uit ziet
- Onderzoeken of activiteiten van elkaar verschillen

Studie: taalervaringen tijdens dagelijkse activiteiten

Studie: taalervaringen tijdens dagelijkse activiteiten

Taalinput tijdens voorlezen en spel

- Optimale situaties voor rijke taalinput, meestal onderwerp van onderzoek: maar samen slechts **3,3%** van totale dagbesteding.
- Gedeelte van Evelien vanuit Taal voor Tom.

Kijkwijze dagelijkse routines in interventie

- Denken: snel en langzaam
- Systeem 1 en systeem 2; Daniel Kahnemann

Dagelijkse routines

- Voor volwassenen systeem 1, voor kinderen systeem 2
- Proberen om door systeem-2-bril te kijken naar routines!
- Voorlezen en gestructureerd spel is voor volwassenen ook systeem 2; iedere keer nieuw en uniek

Expansie en retractie

- **Gezinsroutine, materialen, setting**
- **Duidelijk begin**
- **Mogelijkheden voor herhaling**
- **Logische volgorde**
- **Voorspelbaar**
- **Duidelijk einde & functioneel resultaat**

Alledaagse foto's

- Welke routines zien we?
- Kijken vanuit systeem 2 / ogen van het kind
- Expansie en retractie
- Wat zou je hier mee kunnen?

Afsluiting

- Take-home-message:
routines = increased parent engagement.
Lege handen, geen leeg hoofd. 😊